

АЛЛА ХОМЕНКО

(Полтава)

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ СЕМІНАР «НАВЧАННЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ: НАУКА І ОСВІТА» У ПОЛТАВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

З 2011 року щорічно у травні у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка кафедрою загальної педагогіки та андрагогіки під керівництвом доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України А. М. Бойко проводиться двотижневий науково-методологічний семінар для аспірантів "Навчання молодих учених: наука і освіта".

Метою проведення семінару є сприяння активній науково-пошуковій дослідницькій діяльності молодих учених; формування методологічної культури викладача вищої школи; озброєння методами наукового пошуку; підвищення рівня професіоналізму; формування готовності до сприймання наукових ідей, теорій, концепцій та їх подальшої розробки; розширення наукового світогляду шляхом обговорення проблем методології, теорії і практики педагогічної науки.

Під час роботи науково-методологічного семінару проф. А. М. Бойко було висвітлено найактуальніші педагогічні проблеми методологічного, теоретичного й технологічного характеру: "Педагогічна система "методологія-теорія-практика", "Концептуальні основи особистісно-соціального виховання: віра у позитивну і творчу природу людини, її особистісно-соціальну природу", "Упровадження інновацій як чинник єдності педагогічної теорії та освітньої практики", "Андрагогіка в системі педагогічних наук: методологія, теорія, практика", "Викладач-тьютор – якісно вища педагогічна позиція і новий простір педагогічної взаємодії", "Педагогічний потенціал національно-культурних традицій українського народу", "Педагогічна україністика в контексті Болонських реформ", "Педагогічна концепція А. С. Макаренка і сучасність", "Основні положення духовно-моральної парадигми Г. Г. Ващенко".

Основні форми діяльності методологічного семінару – лекції (інформативні, аналітичні, проблемні, інтерактивні), круглі столи, дебати, наукові тематично-інформаційні семінари. Провідні методи навчання – наукові дискусії, зіставно-порівняльний аналіз наукових підходів і педагогічних концепцій, ретроспективний аналіз становлення і розвитку освітніх систем у загальносвітовому культурно-цивілізаційному контексті, виконання тестових завдань, діалог та полілог, складання програм власного особистісного самовдосконалення і професійного самотворення. При розв'язанні неординарних педагогічних завдань і ситуацій молоді вчені використовували сучасні інформаційно-кому-

нікаційні технології: тьюторські, портальні, програмні, проектні, педагогічне портфоліо, кейс-технології та ін.

Особливий інтерес у молодих науковців викликало висвітлення концептуальних положень педагогічної спадщини класиків вітчизняної педагогіки – К. Д. Ушинського, М. І. Пирогова, А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського, на основі яких не тільки пояснювалися і оцінювалися педагогічні реалії минулого, але й встановлювався їх продуктивний зміст, визначався прогностичний потенціал. Аспіранти активно обговорювали наукову публікацію А. М. Бойко "Феномен творчості, або Сухомлинський у контексті національної і світової культури" (Освіта. – 2013. – № 41. – С. 8-9).

Характерологічними рисами сучасної неklasичної педагогічної науки постмодернізму є граничний плюралізм думок, світоглядних моделей і мов культури, відмова від ієрархічності, пріоритети суб'єктності і суб'єктивності. Тому осмислення молодими вченими концептуальних основ сучасних зарубіжних теорій – модульно-тьюторської технології індивідуалізації освіти, педагогічної системи Марії Монтессорі, програми "Песталоцці" Ради Європи з підвищення кваліфікації і професійного обміну для педагогів – сприяло кращому розумінню оптимального поєднання у педагогічному процесі прогресивних ідей і здобутків класичної вітчизняної та зарубіжної педагогіки зі стратегічними напрямами розвитку освіти і виховання в Україні, забезпечення ефективного шляху від освітньої політики до освітньої практики.

У зв'язку з цим значний інтерес у учасників науково-методологічного семінару викликало обговорення публікацій провідних учених України у періодичних виданнях, що розкривають проблеми інновацій в освіті: Василя Кременя "Інноваційність і освіта", Віктора Андрущенка "Педагогічна матриця" української освіти: її значення для України і європейського світу", Наталії Дем'яненко "Підготовка педагогічних кадрів: пошук інноваційної моделі" (Рідна школа. – 2012. – № 4-5).

Також у межах роботи семінару відбулися наукові дискусії: "Особистісно орієнтовані відносини: сутність, специфіка, структура, методолого-теоретична основа" (доц. А. В. Хоменко), "Портальна технологія як інноваційний засіб реалізації ідеї політехнізму в шкільній освіті" (доц. Л. А. Семеновська), "Прогностичні тенденції розвитку благодійності жінок минулого в освіті ХХІ століття" (доц. О. Ю. Ільченко), "Теоретико-методичні засади впровадження засобів полікультурної підготовки у педагогічний процес вищої школи (доц. В. А. Погребняк), "Самоосвіта як форма навчання без перевантажень" (доц. В. С. Лутфуллін), "Доцільність упровадження інновацій із просвітницької діяльності Лавр України ХІХ ст." (доц. В. В. Фазан).

У роботі науково-методологічного семінару "Навчання молодих учених: наука і освіта" взяли участь загалом понад 50 учасників – докторів і кандидатів педагогічних наук, аспірантів і здобувачів наукового ступеня.